

Není pasport jako pasport

Pokud je pasport místních komunikací zpracován ryze účelově pouze proto, aby byl »naplněn zákon«, pak jeho praktický dopad na správu obce bývá minimální. Odtud podle Ing. Miroslava Šikuly ze společnosti MK Consult, v. o. s., pramení menší zájem územních samosprávných celků pořizovat si tuto dokumentaci. Zejména malá sídla ji často vnímají jako formální a »šuplíkovou«.

Jenže pasport se může stát užitečným pomocníkem, je-li zpracován vhodným způsobem, zejména ve formě geografického informačního systému (GIS). Rozhodne-li se jej obec ještě rozšířit například o pasport dopravního značení, vpustí, mostů a technického vybavení, rozhodně neprohloupí. A což teprve, bude-li ke všem těmto datům vázat i evidenci a vyhodnocování stavu komunikací, jejich údržbu, opravy atd...

»A když je v příslušném informačním systému současně k dispozici i kvalitní mapový podklad (například digitální katastrální mapa se všemi údaji), je přínos pasportu a práce s ním ve zcela jiné rovině než klasický tabulkový písemný materiál s mapovou přílohou,« konstatuje Ing. Miroslav Šikula.

VYSOČINA OBCÍM PŘISPĚJE

Ovšem hlavně menší obce obvykle namítají, že nemají dost peněz na to, aby odborné firmě za vypracování takto komplexně pojaté dokumentace zaplatily. Dokládá to i výsledek průzkumu v kraji Vysočina. Krajský úřad tam už před dvěma roky zjistil, že povinnou pasportizaci místních komunikací ve smyslu prováděcí vyhlášky č. 104/1997 Sb. k zákonu o pozemních komunikacích provedlo jen 56 obcí z celkem 409 obcí, které se průzkumu zúčastnily (v kraji tehdy bylo 704 obcí). Další 156 obcí vykazalo tuto dokumentaci v nevyhovujícím stavu, avšak zbývajících územní samosprávy ji nevedly vůbec. Důvod? Obcím především vadily pořizovací náklady.

Proto koncem letošního března zastupitelstvo kraje Vysočina rozhodlo nastartovat pořizování či aktualizaci pasportů místních komunikací dotacemi obcím v celkové výši čtyř milionů korun. Základní podmínkou pro jejich poskytnutí je finanční spoluúčast obce nejméně ve výši 45 % z pořizovací ceny dokumentace. Při posuzování žádostí se zvýhodňují obce s vyšším podílem vlastní spoluúčasti a nižším počtem obyvatel).

DOKUMENT, KTERÝ MORÁVCE POMÁHÁ

V Morávce na Frýdecku-Místecku zdokumentovali místní komunikace formou pasportu už v roce 1992. Tehdejší pasport však už nevyhovoval požadavkům vyhlášky číslo 104/1997 Sb. K nové pasportizaci tam podle místostarosty Ing. Josefa Klimánka přikročili i proto, že potřebovali kvalitní ucelený dokument jako podklad pro různá stavební řízení, povolování zvláštního užívání komunikací, majetkoprávní vypořádání, ale i pro plánování oprav a údržby. Nový pasport mapuje místní komunikace i jejich zařazení a povrch. Místostarosta doporučuje, aby obce neváhaly na pasport místních komunikací navázat pasportem dopravního značení.

Morávka, v níž počet obyvatel jen nepatrně převyšuje tisícovku, si pasportizaci financovala sama a při celkové délce místních komunikací 13,96 km ji cenou zhruba 2000 Kč za kilometr vyšla na 27 650 Kč plus DPH ve výši 5253 Kč.

MUKAŘOV MYSLÍ I NA CESTY

»DO POLÍ«

Mukařov, obec v okrese Praha-východ – jen o necelé tři stovky obyvatel větší než Morávka, se k pasportizaci místních komunikací teprve chystá. Místostarosta Ing. Jan Kašpar uvedl, že přitom nepůjde jen o cesty se zpevněným živичným povrchem. Ale i o nemálo někdejších cest »jen« do polí, luk či lesa, které se však nyní často využívají k nové výstavbě. »Jsou tudíž ničeny těžkou technikou a pouze dosypávat do nejpoškozenějších míst fýry šterku by bylo jen krátkodobým řešením,« říká inženýr Kašpar. »Navíc jsou tyto komunikace ve vlastnictví různých majitelů tak, jak se historicky cesta utvářela. Proto se teď uživatelé přou o to, kdo vlastně má cestu opravit, respektive dát ji do stavu s kvalitním povrchem. Dokonce se nám stalo, že firma, která měla opravit povrchy vozovek po zimě, nejprve vyžadovala do-

klad o tom, komu komunikace vlastně patří. Když jsme jej nebyli schopni poskytnout, zakázku nepřijala. Pasportizace nám proto musí dát přehled o vlastnicích, abychom v obci v tomto směru mohli lépe zajišťovat pořádek.« V Mukařově jsou už nyní odhodláni při žádostech o výstavbu na nezastavěných lokalitách uložit investorům takové podmínky, aby inženýrské sítě, případně zpevněný povrch cest, byly provedeny už před zahájením vlastních stavebních prací.

»Pasportizace bude vyžadovat geometrické vyměření pozemků, kolíkování, následné vyprojektování konečného povrchu – ale hlavně finance,« připomíná místostarosta Mukařova. Podle jeho slov obec zatím nemá bližší představu o nákladech na pasportizaci. »Tu si uděláme, až budeme mít jasně o rozsahu všech prací. Ale jsme chudá obec, a proto se snažíme většinu prací zajistit vlastními silami.«

V Morávce mají celkem 13,96 km místních komunikací. Z nich 12,294 km je asfaltových. Téměř třetina z »asfaltek« je však v nekvalitním stavu (výtluky apod.).

JDE VÍCE O INFORMAČNÍ SYSTÉM NEŽ O MAPU

Jestliže obec nevede základní evidenci místních komunikací v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 104/1997 Sb., prakticky jí nehrozí žádná sankce. Doložit tuto evidenci dříve při kontrolách výkonu státní správy občas po obcích vyžadovaly okresní úřady, než ze zánika zanikly. Krajské úřady však už na kontroly tohoto druhu obvykle rezignují, neboť by beztak šlo jen o formální akt. »Pokud obec pasporty nemá, nese hlavní dopad této skutečnosti sama – vždyť jde přece o její majetek,« upozorňuje Ing. Miroslav Šikula.

Pro obec je klíčové rozhodnutí, v jaké formě chce mít pasporty zpracovány. Protože to žádný předpis neurčuje, je variabilnost v tomto směru velmi široká. »Doporučoval bych, aby se nové pasporty pořizovaly jako účelové aplikace pro GIS, tedy v grafické podobě nad mapou obce včetně všech příslušných údajů. U pasportů nejde primárně o přesnost grafického znázornění, ale o úplnost, správnost a vhodnost připojených údajů. Pasport není žádným geodetickým dílem, nýbrž jde hlavně o informační systém, který musí být schopný udržovat samy obce,« uzavřel Ing. Miroslav Šikula.

IVAN RYŠAVÝ

Co je dobré vědět

Místní komunikací se podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů, rozumí veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce. Podle zákona jsou vlastníci pozemních komunikací povinni předávat do Centrální evidence pozemních komunikací informace v rozsahu stanoveném Ministerstvem dopravy ČR.

Základní evidenci komunikací je pasport, který vedou jejich vlastníci, přičemž minimální povinný rozsah evidence místních komunikací stanovuje vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích.

ZDROJ: KRAJ VYSOČINA